

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ**

Кафедра конституційного, адміністративного та фінансового права

**Освітньо-професійна програма «бакалавр»
Спеціальність 293 Міжнародне право
галузі знань 29 Міжнародні відносини**

Назва навчальної дисципліни	Порівняльне конституційне право
Викладач	Лекції, семінарські заняття, консультації, екзамен - Владовська Катерина Петрівна, доктор філософії з права (https://univer.km.ua/profile/vladovska-kateryna-petrivna).
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Електронна адреса: kateryna_vlvdovska@huup.km.ua k_vladovska@univer.km.ua Профілі в наукових базах даних: ORCID: https://orcid.org/0000-0003-3857-9292 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=eGjdLLgAAAAJ Тел.: +380 97 857 6576 (робочі дні з 09.00 до 17.00)
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: згідно затвердженого розкладу (навчальний корпус №4, вул. Проскурівська, 57). Онлайн консультації: за попередньою домовленістю по мобільному телефону +38 (097)-857-65-76 у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до екзамену: напередодні екзамену згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна «Порівняльне конституційне право» забезпечує досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки на першому рівні здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра зі спеціальності 293 Міжнародне право галузі знань 29 Міжнародні відносини: - пояснювати зміст дефініцій основних термінів, що розкривають суть конституційного права; - визначати специфіку законодавства у сфері організації і здійснення державної влади; - характеризувати особливості регулювання конституційних правовідносин; - відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату. Набуті знання забезпечують розуміння студентам уявлення про основні інститути конституційного права. В результаті вивчення дисципліни студенти повинні:
---	--

	<u>знати:</u> • зміст дефініцій основних термінів, що розкривають суть конституційного права; • специфіку конституційного законодавства; • конституційно-правові основи суспільного ладу та державної політики; • основи конституційного права окремих держав; • сучасні проблеми вітчизняного конституційного законодавства; <u>вміти:</u> • аналізувати положення та особливості конституційних актів окремих країн світу; • визначати та порівнювати специфіку різних правових систем світу; • проводити ґрунтовний порівняльний аналіз конституційних засад державного будівництва різних держав з конституційними засадами розбудови України; • орієнтуватись у сучасній геополітичній ситуації, визначати місце та роль держав на політичній карті світу; • висловлювати своє бачення перспектив розвитку конституціоналізму в окремих державах, визначати шляхи вдосконалення конституційно-правового регулювання суспільних відносин в Україні; • використовувати знання, набуті при вивченні даної дисципліни для розв'язання питань вдосконалення процесу державотворення у подальшій практичній діяльності.
Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	<u>Загальні компетентності:</u> ЗК-1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК-3 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ЗК-6 Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення; ЗК-8 Здатність працювати як автономно, так і у команді. <u>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності :</u> СК-4 Уміння самостійно здійснювати наукові дослідження актуальних проблем міжнародного права, визначати наукові проблеми, нерозроблені або недостатньо розроблені у відповідних науках та міждисциплінарних дослідженнях, готувати наукові тексти про проміжні та кінцеві результати досліджень, готувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень; СК-8 Уміння розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; вести дискусію й дебати з міжнародно-правових і загальною юридичних питань; СК-11 Уміння здійснювати ефективну комунікацію в мультикультурному середовищі (українською та іноземною (іноземними) мовою (мовами));
Результати навчання	<u>Студент повинен продемонструвати такі результати навчання:</u> ПРН-5 Здатність здійснювати професійну діяльність на основі етичних принципів, дотримання прав людини, сприяння вирішенню проблем; ПРН-7 Здатність до самостійної та групової роботи, отримання прийнятного результату в умовах обмеженого часу; ПРН-11 Уміння вести формальну та неформальну ділову бесіду у сфері міжнародних відносин і зовнішньої політики; ПРН-12 Здатність на професійному рівні брати участь у фахових дискусіях із міжнародно-правових і загально юридичних питань; поважати опонентів та їхню позицію;

	ПРН-20 Уміння демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.			
Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)	Курс навчання – 2-й, семестр – 1-й. Тип дисципліни - обов'язкова. Для успішного опанування дисципліни студенти повинні володіти знаннями навчальних дисциплін – ОП.293.Б.1. Теорія держави і права; ОП.293.Б.3. Історія держави і права України та зарубіжних країн; В.293.Б.5. Римське право Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: ОП.293.Б.12.Інституційне право Європейського Союзу; ОП.293.Б.8.Порівняльне адміністративне право; ОП.293.Б.15. Матеріальне право Європейського Союзу; ОП.293.Б.10.Міжнародне публічне право.			
Обсяг навчальної дисципліни	кредитів ЄКТС 3,5/105 годин, у тому числі, самостійної роботи - 61 година, лекційних - 24 години, семінарських - 20 годин.			
Форма навчання	Денна			
Мова викладання	Українська			
Формат вивчення навчальної дисципліни	Лекції, семінарські заняття, виконання самостійної роботи, консультації, екзамен тощо. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	2/2/4	Поняття та джерела конституційного права	Усний виклад, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція 1 – 0,83 Семінарське заняття 1 – 5 СРС – 2
	2/2/6	Конституційно-правовий статус людини і громадянина	Усний виклад, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція 2 – 0,83 Семінарське заняття 2 – 5 СРС – 2
	2/2/4	Політичні партії та партійні системи світу	Усний виклад, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція 3 – 0,83 Семінарське заняття 3 – 5 СРС – 2
	4/2/6	Конституційні інститути безпосередньої демократії	Усний виклад, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція 4 – 0,83 Лекція 5 – 0,83 Семінарське заняття 4 – 5 СРС – 2
	4/2/6	Конституційні інститути безпосередньої демократії		
	4/2/4	Конституційні моделі законодавчої влади	Усний виклад, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція 6 – 0,83 Лекція 7 – 0,83 Семінарське заняття 5 – 5

	4/2/4	Конституційні моделі законодавчої влади		CPC – 2
	2/2/4	Конституційні моделі виконавчої влади	Усний виклад, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція 8 – 0,83 Семінарське заняття 6 – 5 CPC – 2
	2/2/6	Інститут глави держави	Усний виклад, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція 9 – 0,83 Семінарське заняття 7 – 5 CPC – 2
	2/2/4	Конституційні моделі судової влади	Усний виклад, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція 10 – 0,83 Семінарське заняття 8 – 5 CPC – 2
	2/2/4	Моделі конституційного контролю	Усний виклад, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція 11 – 0,83 Семінарське заняття 9 – 5 CPC – 2
	2/2/4	Порівняльне муніципальне право	Усний виклад, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання	Лекція 12 – 0,83 Семінарське заняття 10 – 5 CPC – 2
	Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни Порівняльне конституційне право та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php) Екзамен усний. Усна форма - структура екзаменаційного білету включає 3 питання.			
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	- Державне право зарубіжних країн (у схемах) : навч. посіб. / Б. В. Калиновський, О. Я. Лапка, Н. Я. Лапка, Т. О. Пікуля, Л. А. Івершенко, Л. М. Козодой, К. В. Тарасенко; За заг. ред. О. Я. Лапки. К. : КНТ, 2012. 528 с. - Івановська А. М. Конституційне право зарубіжних країн : навчальний посібник. В 2-х частинах. Частина 1. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2018. 597 с. - Івановська А. М. Конституційне право зарубіжних країн : навчальний посібник. В 2-х частинах. Частина 2. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2018. 652 с. - Конституційне право зарубіжних країн : навч. посібник / М. С. Горшеньова, К. О. Закоморна, В. О. Ріяка та ін. ; за заг. ред. В. О. Ріяки. К. : Юрінком Інтер, 2006. 544 с. - Кириченко В. М., Куракін О. М. Порівняльне конституційне право : модульний курс : навчальний посібник. К. : «Центр учбової літератури», 2012. 256 с. - Крусян А. Р. Сучасний український конституціоналізм : монографія. К. : Юрінком Інтер, 2010. 560 с. - Лісничий В.В. Політичні та адміністративні системи зарубіжних країн : навч. посібник. К. : Професіонал, 2004. 335 с.			

	10. Панкевич О. З. Державне право зарубіжних держав: підручник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 260 с. 11. Панов А. В. Державне (конституційне) право зарубіжних країн : курс лекцій. Ужгород, 2012. 104 с. 12. Проблеми теорії конституційного права України : монографія / за заг. ред. Ю.С. Шемшученка. К. : Парламентське вид-во, 2013. 616 с. 13. Публічна влада в Україні : проблемні аспекти та шляхи вдосконалення : колективна монографія / за заг. ред. доктора юридичних наук, доцента Буханевича О. М. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2018. 420 с. 14. Гаврік Р. О., Владовська К. П. Оскарження справи щодо проходження публічної служби як прояв реалізації конституційного права на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень. Проблеми сучасних трансформацій, Серія: право, публічне управління та адміністрування..2024. № 14. URL: https://reicst.com.ua/pmtl/issue/view/issue_14_2024 . 15. Владовська К. П. Ретроспектива конституційно-правового регулювання публічної служби в Україні. Економіка Фінанси Право. 2024. № 12. Ст.66-70. 16. Владовська К. П., Мельник С. Р. Взаємодія державної влади і місцевого самоврядування в Україні: проблеми становлення та напрямки вдосконалення Науковий вісник Ужгородського Національного університету, Серія «Право» № 86/2024.Ст. 154-159
Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття	Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введеним в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158). Студент відпрацьовує пропущені семінарські заняття згідно з графіком консультацій в усній формі. Зважаючи на епідеміологічну ситуацію завдання для відпрацювання пропущених лекційних та/або семінарських занять можуть включати виконання есе, презентацій, заповнення таблиць, пошуку та опрацювання нормативно-правових актів зарубіжних країн та України з відповідної тематики, та можуть надсилатись на пошту викладача.
Критерії оцінювання	1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 29.05.2017 р., протокол №14, введене в дію наказом від 06.06.2017 р. № 279/17 (http://www.univer.km.ua/page.php?pid=158). 2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).
Можливість визнання результатів неформальної освіти	Здобувачу вищої освіти визнаються результати участі у онлайн-тренінгах за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу (за умови наявності сертифікату). Кількість зарахованих балів залежить від тематики онлайн курсу. Здобувачу вищої освіти за участь у конференції за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною зараховується 10 балів за самостійну роботу.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188

Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://www.univer.km.ua/)
Політика щодо інших питань	Вимоги викладача: - обов'язкове відвідування навчальних занять; - активність студента під час практичних занять; - своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
	- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) на консультаціях. Не допустимо: - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); - списування та плагіат. Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Порівняльне конституційне право», є сумою балів за лекції, семінарські заняття та самостійну роботу плюс бали, отримані під час екзамену.
Зворотній зв'язок	1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.

Затверджено на засіданні кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права
26 серпня 2025 року, протокол № 1.

Завідувачка кафедри

(підпис)

Олена ГАЛУС

(ініціали та прізвище)

Погоджено

Декан юридичного факультету

(підпис)

Віктор ЗАХАРЧУК

(ініціали та прізвище)

26 серпня 2025 року